

PATVIRTINA
Neringos savivaldybės tarybos
2020 m. balandžio 9 d. Nr. T1-51

**NERINGOS SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS STEBĖSENOS
2018 METŲ ATASKAITA**

(Demografinė būklė – 2019 m. duomenys, sveikatos būklė – 2018 m. duomenys)

Klaipėda, 2019

TURINYS

ĮVADAS	3
BENDROJI DALIS.....	4
Strateginis tikslo siekimas.....	4
1 tikslas – sukurti saugesnę socialinę aplinką, mažinti sveikatos netolygumus ir socialinę atskirtį.....	4
2 tikslas – sukurti sveikatai palankią fizinę darbo ir gyvenamąją aplinką.....	5
3 tikslas – formuoti sveiką gyvenimą ir jos kultūrą.....	6
4 tikslas – užtikrinti kokybišką ir efektyvią sveikatos priežiūrą, orientuotą į gyventojų poreikius.....	7
SPECIALIOJI DALIS.....	9
Prioritetinių sričių identifikavimas.....	9
Susižalojimai dėl nukritimų vyresnių nei 65 metų amžiaus grupėje.....	10
Vaikų krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programos vykdymas.....	10
Gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių, apmokamų iš Privalomojo sveikatos draudimo biudžeto lėšų, finansavimo programos vykdymas.....	11
Bendruomenės sveikatos stiprinimo veiklos 2018-2019 metais, susijusios su prioritetinėmis sritimis.....	12
APIBENDRINIMAS.....	14
REKOMENDACIJOS.....	15
ŠALTINIAI.....	16
PRIEDAI.....	17

ĮVADAS

Visuomenės sveikatos stebėsenos savivaldybėje tikslas – rinkti, tvarkyti, analizuoti ir interpretuoti visuomenės sveikatą charakterizuojančius rodiklius, kad remiantis išsamia informacija apie savivaldybės bendruomenės sveikatos būklę, sveikatos rizikos veiksnius, būtų galima planuoti ir įgyvendinti savivaldybės visuomenės sveikatos gerinimo priemones. Vykdoma šių duomenų sklaida bei informuojami savivaldybės politikai, siekiant efektyvaus valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) bei savarankiškųjų visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų įgyvendinimo savivaldybės teritorijoje.

2014 m. birželį Lietuvos Respublikos Seimas patvirtino Lietuvos sveikatos 2014–2025 metų strategiją, kuri nustato nacionalinio sveikatinimo veiklos tikslus ir uždavinius, siekiamus sveikatos lygio rodiklius, kurie būtini siekiant įgyvendinti Lietuvos pažangos strategiją „Lietuva 2030“. Strategijoje iškeltas vienas strateginis tikslas ir keturi tikslai bei jų uždaviniai.

Savivaldybių institucijos Lietuvos sveikatos strategijoje numatytus tikslus ir uždavinius įgyvendina per savivaldybės strateginį plėtros ir strateginį veiklos planus, atsižvelgiant į savivaldybės gyventojų sveikatos būklę ir jai darančių veiksnių paplitimą (LR visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo 10 straipsnis). Lietuvos sveikatos strategijoje nustatytą gyventojų sveikatos lygį įmanoma pasiekti tik koordinuotai ir sutelktai veikiant įvairiems savivaldybės sektoriams.

Neringos savivaldybės visuomenės sveikatos stebėseną vykdoma remiantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. rugpjūčio 11 d. įsakymu Nr. V-488 „Dėl bendrųjų savivaldybių visuomenės sveikatos nuostatų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais). Visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaitoje pateikti visuomenės sveikatai reikšmingi rodikliai, kurie susieti su tam tikru Lietuvos sveikatos strategijos tikslu ir uždaviniu. Savivaldybės rodiklio reikšmė lyginama su šalies rodikliu ir kraštinėmis rodiklio reikšmėmis (didžiausia ir mažiausia šalies rodiklio vertė). Jei Neringos savivaldybės rodiklio reikšmė patenka tarp 12 savivaldybių, kuriose stebimas rodiklis geriausias, žymima žalia spalva; jei savivaldybės rodiklio reikšmė patenka tarp 12 savivaldybių, kuriose stebimas rodiklis – prasčiausias, žymima raudona spalva, kitu atveju žymima geltona spalva. Svarbu pažymėti, kad Neringos savivaldybės rodikliai labai „jautrūs“ dėl mažo gyventojų skaičiaus.

BENDROJI DALIS

Rodiklių analizė ir interpretavimas atliekamas palyginant einamųjų metų savivaldybės rodiklius su Lietuvos rodikliu. Vadovaujantis „šviesoforo“ principu, savivaldybės suskirstytos į šias grupes:

- 12 savivaldybių, kuriose stebimas rodiklis atspindi geriausią situaciją, priskiriamos savivaldybių su geriausiais rodikliais grupei ir žymimos žalia spalva;
- 12 savivaldybių, kuriose stebimas rodiklis – prasčiausias, priskiriamos savivaldybių su prasčiausiais rodikliais grupei ir žymimos raudona spalva;
- likusių 36 savivaldybių rodiklio reikšmės žymimos geltona spalva. Šių savivaldybių rodikliai interpretuojami kaip atitinkantys Lietuvos rodiklį.

Rodiklių analizės tikslas yra įvertinti esamą gyventojų sveikatos ir sveikatą lemiančių veiksnių situaciją savivaldybėje, vertinant ją Lietuvos sveikatos strategijos tikslų ir uždavinių įgyvendinimo kontekste, ir remiantis šia objektyvia informacija planuoti bei įgyvendinti vietines visuomenės sveikatos stiprinimo ir prevencijos priemones. Analizuojamų metų rodiklių duomenys ir jų interpretavimas pateikiami ataskaitos priedo 1 lentelėje „Neringos savivaldybės sveikatos ir su sveikata susijusių rodiklių profilis“. Sudarius savivaldybės probleminių visuomenės sveikatos sričių (temų) sąrašą, buvo atlikta atrinktų rodiklių detalesnė analizė ir vertinimas (žr. skyrių „Specialioji dalis“).

2019 metų pradžioje savivaldybėje gyveno 3 455 gyventojai – 231 gyventoju daugiau nei 2018 metais.

2019 metų pradžioje savivaldybėje gyveno 1 770 vyrų (51,2 proc.) ir 1 685 moterys (48,8 proc.), t. y. 149 vyrais ir 82 moterimis daugiau nei 2018 metais.

2019 metų pradžioje 0–15 metų amžiaus gyventojų savivaldybėje buvo 511 (14,8 proc.), tai yra 10 gyventojų daugiau nei 2018 metais. 2019 metų pradžioje darbingo amžiaus gyventojų savivaldybėje buvo 2 395 (69,3 proc.), tai yra 203 gyventojais daugiau lyginant su 2018 metais. Pensinio amžiaus gyventojų savivaldybėje 2019 metais buvo 549 (15,9 proc.), t. y. 18 gyventojų daugiau negu 2018 metais.

Strateginio tikslo siekimas

Lietuvos sveikatos strategijoje numatytas vienas strateginis tikslas – pasiekti, kad 2025 metais šalies gyventojai būtų sveikesni ir gyventų ilgiau, pagerėtų gyventojų sveikata ir sumažėtų sveikatos netolygumai. Šiam strateginiam tikslui matuoti yra numatyti 2 rodiklių – vidutinės gyvenimo trukmės ir išvengiamo mirtingumo – stebėjimas.

Daugiausiai gyvenimo metų prarandama dėl ankstyvų mirčių, kurias lemia išorinės priežastys, kraujotakos sistemos ligos, piktybiniai navikai. 2018 metais savivaldybėje vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė buvo 80,4 metai, o visoje Lietuvoje – 75,9 metai. Neringos savivaldybės rodiklis patenka į geriausių rodiklių grupę (žalioji zona).

Išvengiamas mirtingumas – tai mirtingumas, nulemtas ligų ar būklių, kurių galima išvengti, taikant efektyvias prevencines ir/ar diagnostikos ir/ar gydymo priemones. Savivaldybės išvengiamo mirtingumo rodiklis (25 proc.) atitinka Lietuvos rodiklį (30,5 proc.), todėl ji patenka į geltonąją zoną.

1 tikslas – sukurti saugesnę socialinę aplinką, mažinti sveikatos netolygumus ir socialinę atskirtį

Siekiant įgyvendinti Lietuvos sveikatos strategijos tikslą – sukurti saugesnę socialinę aplinką, mažinti sveikatos netolygumus ir socialinę atskirtį – būtinas valstybės ir savivaldybių institucijų, nevyriausybinių organizacijų ir verslo indėlis į Lietuvos gyventojų sveikatos gerinimą.

Įgyvendinti šį tikslą yra išskirti 2 uždaviniai:

- Sumažinti skurdo lygį ir nedarbą;

- Sumažinti socialinę ekonominę gyventojų diferenciaciją šalies ir bendruomenių lygmeniu.

Uždavinio – sumažinti skurdo lygį ir nedarbą – įgyvendinimui matuoti yra numatyti 6 rodikliai. 3 rodikliai patenka į geriausių rodiklių grupę (žalioji zona), 2 – į geltonąją ir 1 – į raudonąją zonas.

2018 metais savižudybių Neringoje nebuvo užregistruota, todėl šis rodiklis patenka į geriausių rodiklių grupę (žalioji zona).

2018 metais Neringoje bandė žudyti 2 asmenys, bandymų žudyti rodiklis (59,9/100 000 gyv.) atitinka Lietuvos rodiklį (42,1/100 000 gyv.), todėl savivaldybė patenka į geltonąją zoną.

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2018 metais savivaldybėje buvo 37 mokyklinio amžiaus vaikai, kurie nesimokė mokykloje. Savivaldybės rodiklis (160,5/1 000 gyv.) yra didesnis už Lietuvos rodiklį (69,1/1 000 gyv.), o santykis – 1,9, todėl pagal šį rodiklį savivaldybė patenka į raudonąją zoną.

Remiantis Statistikos departamento duomenimis, savivaldybėje yra 1 socialinės rizikos šeima, šis rodiklis (0,3/1 000 gyv.) yra mažesnis už Lietuvos rodiklį (3,3/1 000 gyv.), todėl savivaldybė patenka į geriausių rodiklių grupę (žalioji zona).

2018 metais savivaldybėje buvo 36 ilgalaikiai bedarbiai. Savivaldybės ilgalaikio nedarbo lygis (1,6 proc.) atitinka Lietuvos rodiklį (2,2 proc.), pagal šį rodiklį savivaldybė patenka į geltonąją zoną.

Socioekonominę padėtį taip pat atspindi ir gyventojų skaičiaus kitimas. 2018 metais Neringoje gimė 41, mirė 20 asmenų.

Antro uždavinio – sumažinti socialinę – ekonominę gyventojų diferenciaciją šalies ir bendruomenių lygmeniu – įgyvendinimui matuoti yra numatyti 5 rodikliai. Įvertinus juos pagal santykį savivaldybė/Lietuva, visi šie rodikliai patenka į geriausių rodiklių grupę (žalioji zona).

2018 metais savivaldybėje užregistruota 1 mirties dėl išorinės priežasties (Y20 – pasikorimas, pasmaugimas ir uždusimas, kai ketinimas nežinomas) atvejis. Savivaldybės rodiklis (29,9/100 000 gyv.) yra mažesnis už Lietuvos rodiklį (93,4/100 000 gyv.), todėl savivaldybė patenka į žaliają zoną.

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2018 metais savivaldybėje buvo 17 mokinių, gaunančių nemokamą maitinimą mokykloje. Savivaldybės rodiklis (54,7/1 000 gyv.) yra mažesnis už Lietuvos rodiklį (148,9/1 000 gyv.), todėl savivaldybė patenka į žaliają zoną.

Remiantis Statistikos departamento duomenimis, savivaldybėje gyveno 10 socialines pašalpas gaunančių asmenų. Savivaldybės rodiklis (3/1 000 gyv.) yra mažesnis už Lietuvos rodiklį (25,4/1 000 gyv.), todėl savivaldybė patenka į žaliają zoną.

Tuberkuliozės registro duomenimis, 2018 metais savivaldybėje nebuvo naujų tuberkuliozės atvejų, todėl pagal šį rodiklį savivaldybė patenka į geriausių rodiklių grupę (žalioji zona).

Sergamumo tuberkulioze rodiklis metodiškai tiksliau skaičiuojamas įtraukiant ir recidyvus (t. y. ligos atsinaujinimą, pasikartojimą, kai atrodo, kad liga jau išgydyta). Neringoje šios ligos atsinaujinimas sirgusiems ir gydytiems pacientams neužregistruotas. Pagal šį rodiklį savivaldybė patenka į geriausių rodiklių grupę (žalioji zona).

2 tikslas – sukurti sveikatai palankią fizinę darbo ir gyvenamąją aplinką

2 tikslui įgyvendinti numatyti 4 uždaviniai:

- Kurti saugias darbo ir sveikas buitines sąlygas, didinti prekių ir paslaugų vartotojų saugumą;
- Kurti palankias sąlygas saugiai leisti laisvalaikį;
- Mažinti avaringumą ir traumų kelių eismo įvykiuose skaičių;
- Mažinti oro, vandens ir dirvožemio užterštumą, triukšmą.

Uždavinio – kurti saugias darbo ir sveikas buitines sąlygas, didinti prekių ir paslaugų vartotojų saugumą – įgyvendinimui matuoti yra numatyti 4 rodikliai.

Remiantis valstybinės darbo inspekcijos duomenimis, 2018 metais savivaldybėje asmenų, žuvusių ar sunkiai sužalotų dėl nelaimingų atsitikimų darbe, nebuvo, todėl savivaldybė patenka į žaliają zoną.

Higienos instituto duomenimis, užregistruota 14 susižalojimų dėl nukritimų vyresnių nei 65 metų amžiaus grupėje atvejų. Savivaldybės rodiklis (308/10 000 gyv.) yra didesnis už Lietuvos rodiklį (150,7/10 000 gyv.), todėl savivaldybė patenka į prasčiausių rodiklių grupę (raudonoji zona).

2018 metais Neringoje buvo 9 darbingo amžiaus asmenys, pirmą kartą pripažinti neįgaliais. Savivaldybės rodiklis (45,3/10 000 gyv.) yra mažesnis už Lietuvos rodiklį (67,1/10 000 gyv.), todėl ji patenka į geriausių rodiklių grupę (žalioji zona).

Asmenų, sergančių žarnyno infekcinėmis ligomis, 2018 metais nebuvo, todėl savivaldybė patenka į žaliają zoną.

2 uždavinio – kurti palankias sąlygas saugiai leisti laisvalaikį – įgyvendinimui matuoti yra numatyti 2 rodikliai.

Higienos instituto duomenimis, 2018 metais savivaldybėje neužregistruota mirčių dėl atsitiktinio paskendimo, todėl savivaldybė patenka į geriausių rodiklių grupę (žalioji zona).

2018 metais Neringoje nebuvo užregistruota mirčių dėl nukritimų atvejų, todėl savivaldybė patenka į geriausių rodiklių grupę (žalioji zona).

3 uždavinio – mažinti avaringumą ir traumų kelių eismo įvykiuose skaičių – įgyvendinimui matuoti yra numatyti 3 rodikliai.

Higienos instituto duomenimis, 2018 metais mirčių dėl transporto įvykių ir pėsčiųjų, kurie mirė dėl transporto įvykių, savivaldybėje nebuvo, todėl ji patenka į geriausių rodiklių grupę (žalioji zona).

Higienos instituto duomenimis, 2018 metais nebuvo užregistruota traumų atvejų transporto įvykiuose, todėl savivaldybė patenka į geriausių rodiklių grupę (žalioji zona).

2018 metais savivaldybėje į atmosferą iš stacionarių taršos šaltinių išmestų teršalų kiekis, tenkantis 1 kvadratiniam kilometrui, buvo 633 kg, o Lietuvos vidurkis didesnis (1 010 kg), todėl savivaldybė patenka į geriausių rodiklių grupę (žalioji zona).

3 tikslas – formuoti sveiką gyvenimą ir jos kultūrą

Tiksliui „Formuoti sveiką gyvenimą ir jos kultūrą“ numatyti 2 uždaviniai, kurių įgyvendinimą atspindi tam tikri rodikliai:

- Sumažinti alkoholinių gėrimų, tabako vartojimą, neteisėtą narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimą ir prieinamumą;
- Skatinti sveikos mitybos įpročius.

Uždavinio – sumažinti alkoholinių gėrimų, tabako vartojimą, neteisėtą narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimą ir prieinamumą – įgyvendinimui matuoti yra numatyti 5 rodikliai.

Higienos instituto duomenimis, 2018 metais mirusių dėl narkotikų vartojimo savivaldybėje nebuvo, todėl ji patenka į geriausių rodiklių grupę (žalioji zona).

Higienos instituto duomenimis, 2018 metais savivaldybėje nebuvo mirusių asmenų dėl priežasčių, susijusių su alkoholio vartojimu, todėl ji patenka į geriausių rodiklių grupę (žalioji zona).

2018 metais savivaldybėje užregistruota 1 nusikalstama veika, susijusi su disponavimu narkotinėmis medžiagomis ir jų kontrabanda. Savivaldybės rodiklis (29,9/100 000 gyv.) atitinka Lietuvos rodiklį (85,8/100 000 gyv.), todėl ji patenka į geltonąją zoną.

Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento duomenimis, 2018 metais Neringoje vienai licencijai verstis mažmenine prekyba tabako gaminiiais teko 196,4 gyventojų, o Lietuvoje – 189,9 gyventojų. Pagal šį rodiklį savivaldybė patenka į geltonąją zoną.

2018 metais Neringoje vienai licencijai verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais teko 38,4 gyventojų, o Lietuvoje – 166,8 gyventojų. Pagal šį rodiklį savivaldybė patenka į prasčiausių rodiklių grupę (raudonoji zona).

Uždavinio – skatinti sveikos mitybos įpročius – įgyvendinimui matuoti yra numatytas 1 rodiklis.

Higienos instituto duomenimis, 2018 metais savivaldybėje buvo 9 kūdikiai, žindyti iki 6 mėn. amžiaus. Savivaldybės rodiklis (75 proc.) yra didesnis už Lietuvos rodiklį (36,7 proc.), todėl ji patenka į geriausių rodiklių grupę (žalioji zona).

4 tikslas – užtikrinti kokybišką ir efektyvią sveikatos priežiūrą, orientuotą į gyventojų poreikius

Šio tikslo įgyvendinimui yra iškelti 4 uždaviniai:

- Užtikrinti sveikatos sistemos tvarumą ir kokybę, plėtojant sveikatos technologijas, kurių efektyvumas pagrįstas mokslo įrodymais;
- Plėtoti sveikatos infrastruktūrą ir gerinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę, saugą, prieinamumą ir į pacientą orientuotą sveikatos priežiūrą;
- Pagerinti motinos ir vaiko sveikatą;
- Stiprinti lėtinių neinfekcinių ligų prevenciją ir kontrolę.

Uždavinio – užtikrinti sveikatos sistemos tvarumą ir kokybę, plėtojant sveikatos technologijas, kurių efektyvumas pagrįstas mokslo įrodymais – įgyvendinimui matuoti yra numatyti 2 rodikliai.

Higienos instituto duomenimis, 2018 metais išvengiamų hospitalizacijų Neringoje buvo 52 atvejai. Savivaldybės rodiklis (15,6/1 000 gyv.) yra mažesnis už Lietuvos rodiklį (32,5/1 000 gyv.), todėl ji patenka į geriausių rodiklių grupę (žalioji zona).

Higienos instituto duomenimis, 2018 metais išvengiamų hospitalizacijų dėl diabeto ir jo komplikacijų savivaldybėje buvo 14 atvejų. Savivaldybės rodiklis (5/1 000 gyv.) yra mažesnis už Lietuvos rodiklį (6,9/1 000 gyv.), todėl ji patenka į geriausių rodiklių grupę (žalioji zona).

Uždavinio – plėtoti sveikatos infrastruktūrą ir gerinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę, saugą, prieinamumą ir į pacientą orientuotą sveikatos priežiūrą – įgyvendinimui matuoti yra numatyti 6 rodikliai.

Higienos instituto duomenimis, 2018 metais savivaldybėje slaugytojų, tenkančių vienam gydytojui, buvo 6,3, o Lietuvoje – 2. Savivaldybės rodiklis yra geresnis už Lietuvos rodiklį, todėl ji patenka į žaliają zoną.

Higienos instituto duomenimis, 2018 metais šeimos medicinos paslaugas teikiančių gydytojų savivaldybėje buvo 2. Savivaldybės rodiklis (6,2/10 000 gyv.) atitinka Lietuvos rodiklį (7,2/10 000 gyv.), todėl ji patenka į geltonąją zoną.

Higienos instituto duomenimis, 2018 metais savivaldybės gyventojai pas gydytojus apsilankė 21 151 kartą. Neringoje vienam gyventojui teko 6,3 apsilankymo, o Lietuvoje – 9,1. Šis savivaldybės rodiklis yra mažesnis už Lietuvos rodiklį, todėl ji patenka į prasčiausių rodiklių grupę (raudonoji zona).

Tuberkuliozės registro duomenimis, 2018 metais naujų vaistams atsparios tuberkuliozės atvejų savivaldybėje nebuvo, todėl ji patenka į geriausių rodiklių grupę (žalioji zona). Neringoje daugeliui vaistų atsparios tuberkuliozės (visų TB atvejų registracijos kategorijos) nebuvo, todėl ji patenka į geriausių rodiklių grupę (žalioji zona).

Higienos instituto duomenimis, 2018 metais savivaldybėje naujų ŽIV ir lytiškai plintančių ligų atvejų nebuvo, todėl ji patenka į geriausių rodiklių grupę (žalioji zona).

Uždavinio – pagerinti motinos ir vaiko sveikatą – įgyvendinimui matuoti yra numatyti 6 rodikliai.

Higienos instituto duomenimis, 2018 metais savivaldybėje užregistruota 1 kūdikio mirtis (Q84 – įgimta dangų formavimosi yda), todėl ji patenka į prasčiausių rodiklių grupę (raudonoji zona).

2018 metais Neringoje 9 vaikai (2 metų amžiaus) buvo paskiepyti MMR1 (tymų, epideminio parotito, raudonukės vakcina, 1 dozė). Savivaldybės rodiklis (81,8 proc.) yra mažesnis už Lietuvos rodiklį (92,1 proc.), todėl ji patenka į prasčiausių rodiklių grupę (raudonoji zona).

2018 metais Neringoje 11 vaikų (1 metų amžiaus) buvo paskiepyti DTP3 (difterijos, stabligės, kokliušo vakcina, 3 dozės). Savivaldybės rodiklis (90,9 proc.) yra mažesnis už Lietuvos rodiklį (92,3 proc.), todėl ji patenka į prasčiausių rodiklių grupę (raudonoji zona).

2018 metais savivaldybėje buvo 10 vaikų, kuriems krūminiai dantys buvo padengti silantinėmis medžiagomis. Savivaldybės rodiklis (4,2 proc.) yra mažesnis už Lietuvos rodiklį (14,5 proc.), todėl savivaldybė patenka į prasčiausių rodiklių grupę (raudonoji zona).

Neringoje 35,9 proc. vaikų neturėjo ėduonies pažeistų, plombuotų ir išrautų dantų. Šis rodiklis yra geresnis už Lietuvos rodiklį (18,9 proc.), todėl savivaldybė patenka į geriausių rodiklių grupę (žalioji zona).

2018 metais paauglių (15–17 m.) gimdymų savivaldybėje nebuvo, todėl ji patenka į geriausių rodiklių grupę (žalioji zona).

Uždavinio – stiprinti lėtinių neinfekcinių ligų prevenciją ir kontrolę – įgyvendinimui matuoti yra numatyti 8 rodikliai.

Statistikos departamento duomenimis, 2018 metais savivaldybėje buvo užregistruotos 9 mirtys dėl kraujotakos sistemos ligų. Savivaldybės rodiklis (269,5/100 000 gyv.) yra mažesnis už Lietuvos rodiklį (782,5/100 000 gyv.), todėl ji patenka į geriausių rodiklių grupę (žalioji zona).

Statistikos departamento duomenimis, 2018 metais nuo piktybinių navikų mirė 3 neringiškiei. Savivaldybės rodiklis (89,8/100 000 gyv.) yra mažesnis už Lietuvos rodiklį (286,6/100 000 gyv.), todėl ji patenka į geriausių rodiklių grupę (žalioji zona).

Statistikos departamento duomenimis, 2018 metais savivaldybėje buvo užregistruoti 2 mirčių atvejai dėl cerebrovaskulinių (smegenų kraujotakos) ligų. Savivaldybės rodiklis (59,9/100 000 gyv.) yra geresnis už Lietuvos rodiklį (191/100 000 gyv.), todėl ji patenka į geriausių rodiklių grupę (žalioji zona).

Statistikos departamento duomenimis, 2018 metais savivaldybėje buvo užregistruoti 9 nauji II tipo cukrinio diabeto atvejai. Savivaldybės rodiklis (27/10 000 gyv.) yra mažesnis už Lietuvos rodiklį (56,6/10 000 gyv.), todėl ji patenka į geriausių rodiklių grupę (žalioji zona).

Higienos instituto duomenimis, 2017-2018 metais savivaldybėje atrankinės mamografinės patikros dėl krūties vėžio finansavimo programoje dalyvavo 160 moterų. Savivaldybės rodiklis (31,7 proc.) atitinka Lietuvos rodiklį (50,2 proc.), todėl ji patenka į geltonąją zoną.

Higienos instituto duomenimis, 2016-2018 metais savivaldybėje gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių programoje dalyvavo 296 moterys. Savivaldybės rodiklis (34,9 proc.) yra mažesnis už Lietuvos rodiklį (52,7 proc.), todėl ji patenka į prasčiausių rodiklių grupę (raudonoji zona).

Higienos instituto duomenimis, 2017-2018 metais savivaldybėje storosios žarnos vėžio ankstyvosios diagnostikos programoje dalyvavo 489 neringiškiei. Savivaldybės rodiklis (46,5 proc.) atitinka Lietuvos rodiklį (53,1 proc.), todėl ji patenka į geltonąją zoną.

Higienos instituto duomenimis, 2018 metais savivaldybėje 332 asmenys dalyvavo širdies ir kraujagyslių ligų didelės rizikos grupės atrankos ir prevencijos programoje. Savivaldybės rodiklis (35,8 proc.) atitinka Lietuvos rodiklį (42,9 proc.), todėl ji patenka į geltonąją zoną.

SPECIALIOJI DALIS

Prioritetinių sričių identifikavimas

Iš priedo 1 lentelėje „Neringos savivaldybės sveikatos ir su sveikata susijusių rodiklių profilis“ pateiktų rodiklių reikšmių matyti, kad:

- 33 rodikliai yra geresni už Lietuvos rodiklį ir patenka į geriausių rodiklių grupę (žalioji zona);
- 9 rodikliai patenka į Lietuvos rodiklį atitinkančią rodiklių grupę (geltonoji zona);
- 9 rodikliai yra blogesni už Lietuvos rodiklį ir patenka į prasčiausių rodiklių grupę (raudonoji zona).

9 rodikliai, patenkantys į prasčiausių rodiklių grupę (raudonoji zona):

1. Mokyklinio amžiaus vaikų, nesimokančių mokyklose, skaičius 1 000 gyventojų;
2. Susižalojimai dėl nukritimų (W00-W19) 65+ m. amžiaus grupėje 10 000 gyv.;
3. Gyventojų skaičius, tenkantis vienai licencijai verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais;
4. Apsilankymų pas gydytojus skaičius, tenkantis vienam gyventojui;
5. Kūdikių (vaikų iki 1 m. amžiaus) mirtingumas 1 000 gyvų gimusių kūdikių;
6. Tikslinės populiacijos (6-14 m.) dalis, dalyvavusi vaikų krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programoje, proc.;
7. 2 metų amžiaus vaikų MMR1 (tymų, epideminio parotito, raudonukės vakcina, 1 dozė) skiepijimo apimtys, proc.;
8. 1 metų amžiaus vaikų DTP3 (difterijos, stabligės, kokliušo vakcina), poliomielite ir B tipo *Haemophilus influenzae* infekcijos skiepijimo apimtys (3 dozės), proc.;
9. Tikslinės populiacijos dalis (proc.), dalyvavusi gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių, apmokamų iš Privalomojo sveikatos draudimo biudžeto lėšų, finansavimo programoje 2016-2018 m.

2017 metais 8 rodikliai pateko į prasčiausių rodiklių grupę (raudonoji zona). Lyginant 2018 metus su 2017, matyti, kad prasčiausių rodiklių grupėje nebėra šių rodiklių:

1. Nusikalstamos veikos, susijusios su disponavimu narkotinėmis medžiagomis ir jų kontrabanda (nusikaltimai) 100 000 gyv.;
2. Gyventojų skaičius, tenkantis vienai licencijai verstis mažmenine prekyba tabako gaminiais;
3. Mirtingumas nuo piktybinių navikų rodiklis (C00-C97) 100 000 gyv.

2018 metais rodikliai, kurie 2017 metais buvo žaliojoje ar geltonojoje zonoje, pateko į prasčiausių rodiklių grupę (raudonoji zona):

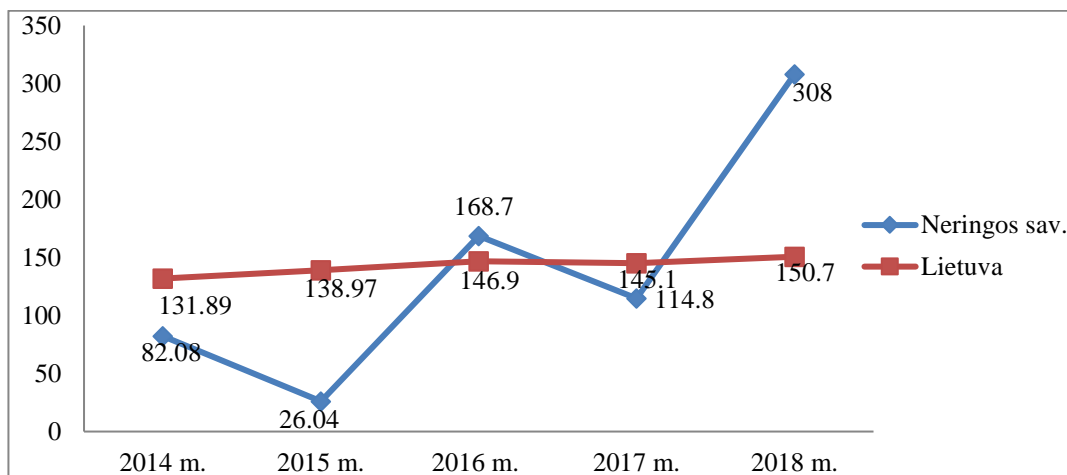
1. Susižalojimai dėl nukritimų (W00-W19) 65+ m. amžiaus grupėje 10 000 gyv.;
2. Kūdikių (vaikų iki 1 m. amžiaus) mirtingumas 1 000 gyvų gimusių kūdikių;
3. 2 metų amžiaus vaikų MMR1 (tymų, epideminio parotito, raudonukės vakcina, 1 dozė) skiepijimo apimtys, proc.;
4. 1 metų amžiaus vaikų DTP3 (difterijos, stabligės, kokliušo vakcina), poliomielite ir B tipo *Haemophilus influenzae* infekcijos skiepijimo apimtys (3 dozės), proc.

3 prioritetiniai rodikliai, patenkantys į prasčiausių rodiklių grupę (raudonoji zona), pasirinkti detalesnei analizei. Tai:

- Susižalojimai dėl nukritimų (W00-W19) 65+ m. amžiaus grupėje 10 000 gyv.;
- Tikslinės populiacijos (6-14 m.) dalis, dalyvavusi vaikų krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programoje, proc.;
- Tikslinės populiacijos dalis (proc.), dalyvavusi gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių, apmokamų iš Privalomojo sveikatos draudimo biudžeto lėšų, finansavimo programoje 2016-2018 m.

Susižalojimai dėl nukritimų vyresnių nei 65 metų amžiaus grupėje

Analizuojant penkerių metų susižalojimų dėl nukritimų vyresnių nei 65 metų amžiaus grupėje dinamiką galima pastebėti, kad Neringos savivaldybėje šis rodiklis viršijo Lietuvos vidurkį 2016 ir 2018 metais. 2018 metais šis rodiklis buvo du kartus didesnis nei Lietuvoje ir nuo 2014 iki 2018 metų išaugo 3,8 karto (nuo 82,08/10 000 gyv. iki 308/10 000 gyv.) (1 pav.).

1 pav. Susižalojimai dėl nukritimų (W00-W19) 65+ m. amžiaus grupėje Neringos sav. ir Lietuvoje (10 000 gyv.)

Šaltinis: Higienos instituto Sveikatos informacijos centras

Griuvimai laikomi vienu iš pagrindinių pagyvenusių žmonių sergamumą ir mirštamumą įtakančių veiksnių. Labai svarbu išlaikyti jų fizinį aktyvumą ir treniruoti judesių koordinaciją bei pusiausvyrą, kad būtų vykdoma galimų griuvimų profilaktika. 2018 metų kovo – gegužės mėn. visose savivaldybėse vyko suaugusiųjų gyvenimo tyrimas. Tyrime Neringos savivaldybėje dalyvavo 366 asmenys, iš kurių 24 (6,8 proc.) buvo vyresni nei 65 metų amžiaus. Tyrimo rezultatai atskleidė, kad šioje amžiaus grupėje tik 16,7 proc. respondentų buvo fiziškai aktyvūs (užsiėmė energinga fizine veikla bent po 30 min. 5 dienas per savaitę ar dažniau), o 33,3 proc. neužsiėmė jokia fizine veikla.

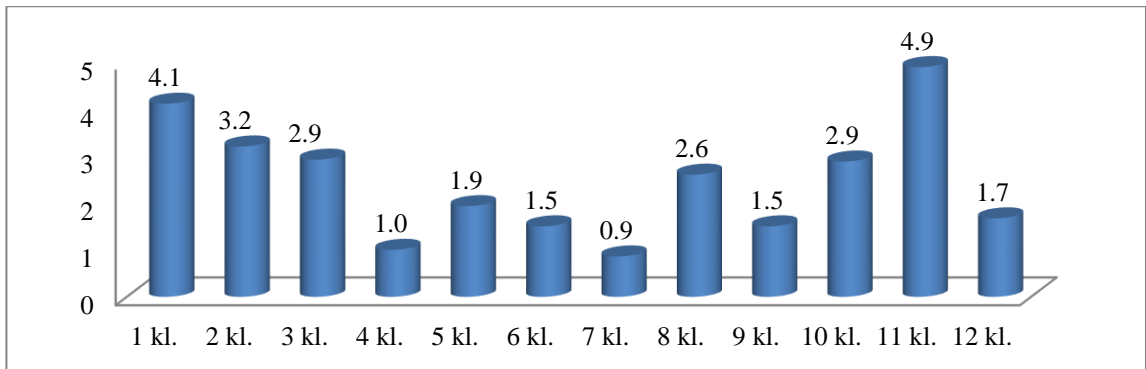
Vaikų krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programos vykdymas

Kiekvienas moksleivis kasmet į mokyklą turi pristatyti vaiko sveikatos pažymėjimą (forma Nr. 027-1/a), kurioje pateikiama informacija apie dantų būklę. Savivaldybėje 2018 metais 35,9 proc. mokinių neturėjo ęduonies pažeistų, plombuotų ir išrautų dantų, o Lietuvoje – 18,9 proc.

Vaikų dantų būklės vertinimui naudojamas dantų ęduonies intensyvumo indeksas (kpi+KPI), kuris išreiškiamas ęduonies pažeistų (kariozinių, plombuotų ir išrautų) dantų skaičiumi, tenkančiu vienam asmeniui; kpi – kariozinių, plombuotų ir dėl ęduonies išrautų pieninių dantų skaičius; KPI – kariozinių, plombuotų bei dėl ęduonies ištrauktų nuolatinių dantų skaičius. Pagal PSO, kai kpi+KPI reikšmė <1,2, tai rodo labai žemą ęduonies intensyvumą; 1,2-2,6 – žemą; 2,7-4,4 – vidutinį; 4,5-6,5 – aukštą; >6,5 – labai aukštą.

Įvertinus mokinių pieninių ir nuolatinių dantų ęduonies intensyvumo indeksą (kpi+KPI) matome, kad 2018 metais Neringos savivaldybės vaikų kpi+KPI buvo žemas – 2,64. Neringos savivaldybės mokinių dantų intensyvumo indeksas 2018 metais lyginant su 2017 sumažėjo (2017 metais kpi+KPI buvo 4,37).

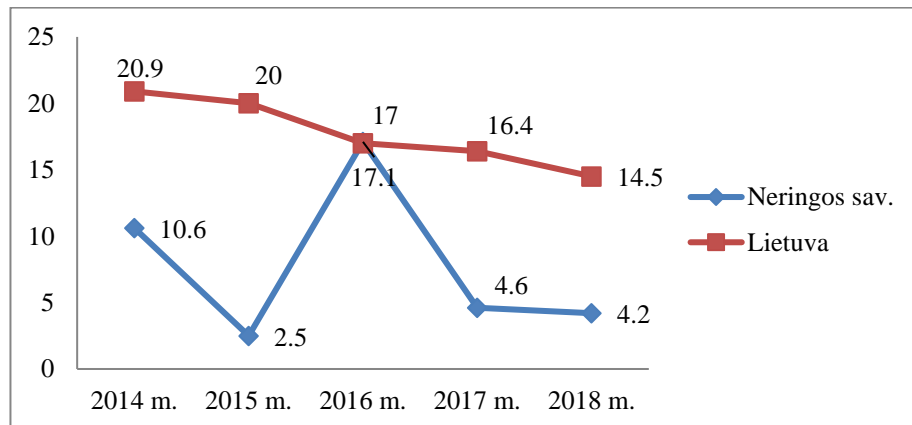
2018 metais 26 proc. sveikatą pasitikrinusių Neringos savivaldybės mokinių turėjo per aukštą kpi+KPI indeksą. ęduonies intensyvumo rodiklis buvo aukščiausias tarp 11 klasės mokinių (4,9), žemiausias – tarp 7 klasės mokinių (0,9) (2 pav.).

2 pav. Dantų ėduonies intensyvumo indeksas pagal klases Neringos savivaldybėje 2018 m.

Šaltinis: Higienos instituto Vaikų sveikatos stebėsenos informacinė sistema

Viena iš priemonių, siekiant išvengti dantų ėduonies, yra vaikų (6-14 metų amžiaus) krūminių dantų dengimas silantinėmis medžiagomis programa. Higienos instituto duomenimis, 2018 metais Neringos sav. tik 4,2 proc. tikslinės grupės vaikams krūminiai dantys buvo padengti silantinėmis medžiagomis, o Lietuvoje – 14,5 proc. Šios programos įgyvendinimas savivaldybėje kiekvienais metais varijuoja, nuo 2017 metų stebima jos įgyvendinimo mažėjimo tendencija (3 pav.).

3 pav. Vaikų, kuriems krūminiai dantys buvo padengti silantinėmis medžiagomis, dalis procentais Neringos savivaldybėje ir Lietuvoje 2014-2018 m.

Šaltinis: Higienos instituto Sveikatos informacijos centras

Siekiant išsaugoti gerus vaikų dantis, kartu turi dirbti gydytojai odontologai, burnos higienistai, visuomenės sveikatos specialistai ir vaikų tėvai. Vaikų burnos sveikatos būklė priklauso ir nuo vaikų tėvų pastangų.

Gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių, apmokamų iš Privalomojo sveikatos draudimo biudžeto lėšų, finansavimo programos vykdymas

Gimdos kaklelio vėžio ankstyvosios diagnostikos programa yra skirta moterims nuo 25 iki 60 metų. Šio amžiaus moterys kartą per 3 metus gali nemokamai pasitikrinti dėl gimdos kaklelio vėžio. 2016–2018 m. 378 575 (52,7 proc.) tikslinės populiacijos moterims atliktas gimdos kaklelio citologinis tepinėlis. Mažiausiai šia prevencine programa pasinaudojo Kupiškio r. sav. (28,9 proc.), daugiausiai – Visagino sav. moterys (72 proc.). Remiantis Higienos instituto duomenimis, Neringos savivaldybė patenka į prasčiausių rodiklių grupę, nes 2016-2018 m. tik 34,9 proc. moterų ši paslauga buvo suteikta.

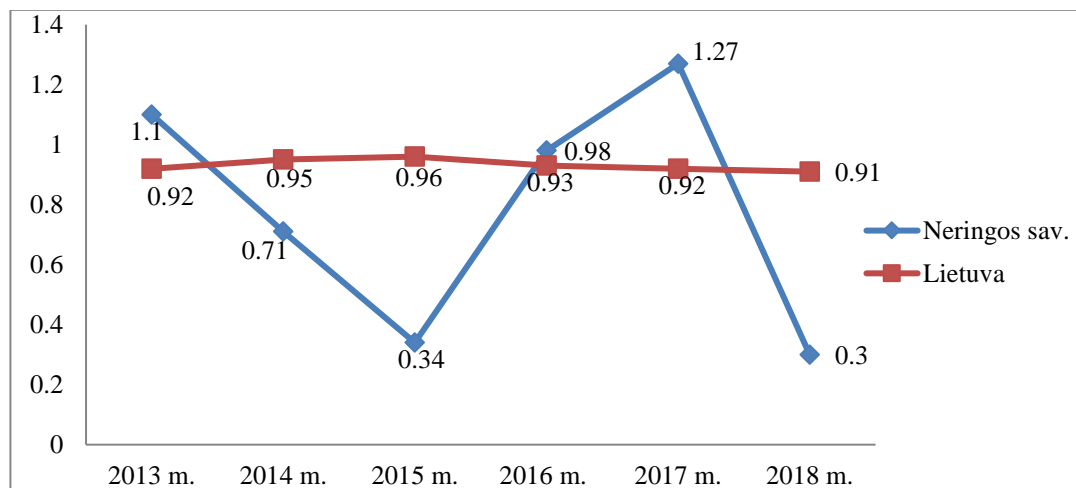
Klaipėdos teritorinės ligonių kasos duomenimis, Neringos savivaldybėje nuo 2013 iki 2018 metų augo dalyvavimas Gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių programoje: 2013 metais šia programa pasinaudojo tik 6 proc. moterų, o 2018 metais – 18 proc. (1 lentelė).

1 lentelė. Gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių įgyvendinimas Neringos savivaldybėje 2013-2018 metais.

Metai	Moterų sk.*	Įvykdyta (proc.)*
2013	37	6
2014	112	19
2015	47	26
2016	44	28
2017	59	38
2018	28	18

*Pateikiami citologinio tepinėlio paėmimo paslaugos duomenys
Šaltinis: Klaipėdos teritorinė ligonių kasa

Analizuojant sergamumą gimdos kaklelio piktybiniais navikais, matyti, kad Neringos savivaldybėje 2015-2017 metais jis augo, o Lietuvoje tuo pačiu laikotarpiu nežymiai mažėjo. 2013, 2016 ir 2017 metais sergamumo gimdos kaklelio piktybiniais navikais rodiklis Neringos savivaldybėje buvo didesnis už Lietuvos. 2018 metais savivaldybėje sergamumas šia liga buvo 3 kartus mažesnis už Lietuvos rodiklį ir turi mažėjimo tendenciją (4 pav.).

4 pav. Sergančių asmenų skaičius gimdos kaklelio piktybiniais navikais (C53) Neringos savivaldybėje ir Lietuvos Respublikoje 2013-2018 m. (1 000 gyv.)

Šaltinis: Higienos instituto Sveikatos informacijos centras

Bendruomenės sveikatos stiprinimo veiklos 2018-2019 metais, susijusios su prioritetinėmis sritimis

Susižalojimų dėl nukritimų vyresnių nei 65 metų amžiaus grupėje profilaktika:

2 informaciniai straipsniai susižalojimų dėl nukritimų tema internetinėje svetainėje www.sveikatosbiuras.lt ir Klaipėdos miesto VSB socialinio tinklo *Facebook* paskyroje.

Neringos savivaldybės administracija 2018-2020 metais įgyvendina iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamą projektą Nr. 08.4.2-ESFA-R-630-31-0005 „Sveikos gyvensenos skatinimas Neringos savivaldybėje“, kurio viena iš veiklų yra griuvimo prevencija asmenims nuo 65 metų amžiaus. Šiose veiklose dalyvavo 11 tikslinės grupės asmenų.

Vaikų dantų ėduonies prevencija:

Informacijos teikimas tėvams apie Vaikų krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programą.

Neringos savivaldybės administracija 2018-2020 metais įgyvendina iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamą projektą Nr. 08.4.2-ESFA-R-630-31-0005 „Sveikos gyvensenos skatinimas Neringos savivaldybėje“, kurio viena iš veiklų yra 8-10 metų amžiaus vaikų edukacijos prevencija. Pagal šį projektą organizuotame informaciniame renginyje dalyvavo 15 tikslinės grupės asmenų.

Gimdos kaklelio piktybinių navikų profilaktika:

Straipsniai, pateikiami internetinėje svetainėje www.sveikatosbiuras.lt ir Klaipėdos miesto VSB socialinio tinklo *Facebook* paskyroje.

Planuojamos veiklos 2020 metais:

Susižalojimų dėl nukritimų vyresnių nei 65 metų amžiaus grupėje profilaktika:

Informacinai straipsniai susižalojimų dėl nukritimų tema.

Įgyvendinant projektą Nr. 08.4.2-ESFA-R-630-31-0005 „Sveikos gyvensenos skatinimas Neringos savivaldybėje“, numatyta organizuoti veiklas, skirtas susižalojimų dėl nukritimų vyresnių nei 65 metų amžiaus grupėje profilaktikai.

Vaikų dantų edukacijos prevencija:

Informacijos teikimas tėvams apie Vaikų krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programą.

Įgyvendinant projektą Nr. 08.4.2-ESFA-R-630-31-0005 „Sveikos gyvensenos skatinimas Neringos savivaldybėje“, numatyta organizuoti veiklas, skirtas vaikų edukacijos prevencijai.

Gimdos kaklelio piktybinių navikų profilaktika:

ULAC parengto plakato „*Tėvai, ar žinote, kaip apsaugoti vaikus nuo žmogaus papilomos viruso (ŽPV), sukeliančio vėžį!?*“ platinimas VšĮ Neringos pirminės sveikatos priežiūros centre, Neringos gimnazijoje.

APIBENDRINIMAS

1. Neringos savivaldybėje gyventojų kasmet daugėja. Savivaldybės gyventojai pagal lytį – 48,8 proc. moterų ir 51,2 proc. vyrų. Didžiąją gyventojų dalį (69,3 proc.) sudaro darbingo amžiaus gyventojai. Išlieka gyventojų senėjimo tendencija, nes Neringoje gyvena daugiau pensinio amžiaus žmonių nei vaikų.
2. Neringoje gimstamumas išlieka stabilus, o mirtingumas mažėja.
3. 2018 metais į prasčiausių rodiklių grupę pateko 9 rodikliai. Buvo išrinktos 3 prioritetinės Neringos sav. sritys:
 - Susižalojimai dėl nukritimų (W00-W19) 65+ m. amžiaus grupėje 10 000 gyv.;
 - Tikslinės populiacijos (6-14 m.) dalis, dalyvavusi vaikų krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programoje, proc.
 - Tikslinės populiacijos dalis (proc.), dalyvavusi gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių, apmokamų iš Privalomojo sveikatos draudimo biudžeto lėšų, finansavimo programoje 2016-2018 m.
4. 2018 metais Neringos sav. susižalojimų dėl nukritimų vyresnių nei 65 metų amžiaus grupėje rodiklis viršijo Lietuvos vidurkį 2 kartus (atitinkamai – 308/10 000 gyv. ir 150,7/10 000 gyv.).
5. Neringos sav. nuo 2013 iki 2018 metų augo dalyvavimas Gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių, apmokamų iš Privalomojo sveikatos draudimo biudžeto lėšų, programoje: 2013 metais šia programa pasinaudojo tik 6 proc. moterų, o 2018 metais – 18 proc. 2018 metais savivaldybėje sergamumas gimdos kaklelio piktybiniais navikais buvo 3 kartus mažesnis už Lietuvos rodiklį ir turi mažėjimo tendenciją.
6. 2018 metais Neringos sav. tik 4,2 proc. tikslinės grupės vaikų krūminiai dantys buvo padengti silantinėmis medžiagomis, o Lietuvoje – 14,5 proc. Šios programos įgyvendinimas savivaldybėje kiekvienais metais varijuoja. Neringos sav. 2018 metais 35,9 proc. mokinių neturėjo éduonies pažeistų, plombuotų ir išrautų dantų, tai beveik du kartus viršija Lietuvos vidurkį – 18,9 proc.

REKOMENDACIJOS

Siekiant geresnės savivaldybės gyventojų sveikatos būklės, mažinant sveikatos netolygumus, mirtingumą nuo išorinių mirties priežasčių ir lėtinių ligų, būtinas bendradarbiavimas tarp visų sektorių.

Rekomendacijos Neringos savivaldybei ir Klaipėdos miesto visuomenės sveikatos biurui:

Visuomenės sveikatos biuras turi didinti gyventojų informuotumą sveikatos tematika, skatinti gyventojus aktyviau dalyvauti sveikatinimo veiklose, didesnę dėmesį skirti vaikų burnos ligų profilaktikai.

Siekti sumažinti vyresnio amžiaus asmenų griuvimų riziką, pritaikant visuomeninę ir gyvenamąją aplinką. Taip pat vyresniems asmenims prarasti raumenų stiprinimo ir judesių koordinacijos užsiėmimus, rengti paskaitas griuvimų prevencijos tema.

Skatinti tikslinės populiacijos asmenis dalyvauti nemokamose prevencinėse programose.

Skatinti tikslinės grupės asmenis (vaikai, pagyvenę ir neįgalieji) dalyvauti projekto Nr. 08.4.2-ESFA-R-630-31-0005 „Sveikos gyvensenos skatinimas Neringos savivaldybėje“ veiklose.

Rekomendacijos VšĮ Neringos pirminės sveikatos priežiūros centrui:

Siekti, kad gydytojas odontologas išsamiai įvertintų vaikų dantų ir žandikaulių būklę, kiekvieno vaiko apsilankymo metu akcentuotų tinkamą dantų valymą bei informuotų tėvus apie Vaikų krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programą.

Skatinti bendruomenę dalyvauti specialiose gyventojų sveikatos tikrinimo programose, siekiant užkirsti kelią vėžiui išsivystyti ar onkologinę ligą nustatyti ankstyvos stadijos, kai dar galimi geri gydymo rezultatai.

Skatinti tikslinės populiacijos asmenis dalyvauti gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių, apmokamo iš Privalomojo sveikatos draudimo biudžeto lėšų, finansavimo programoje.

ŠALTINIAI

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 liepos 16 d. įsakymas Nr. V-815 „Dėl sveikatos netolygumų mažinimo Lietuvoje 2014–2023 m. veiksmų plano patvirtinimo“, TAR, 2014-07-17, Nr. 10332.

Visuomenės sveikatos netolygumai. Higienos institutas, 2014, Nr. 3 (7).

Visuomenės sveikatos būklė Lietuvos savivaldybėse 2018 m. Higienos instituto Sveikatos informacijos centras. Vilnius, 2019.

Neringos savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos 2017 metų ataskaita. Klaipėdos miesto visuomenės sveikatos biuras, 2018.

Želvienė A. Savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaitų rašymo metodinės rekomendacijos. Higienos institutas. Vilnius, 2015.

Andruškienė J., Išdonaitė – Medžiūnienė I., Einars B. ir kt. Ikimokyklinio amžiaus vaikų tėvų burnos savipriežiūra ir su burnos sveikata susijusi gyvenimo kokybė. Visuomenės sveikata, 2013, Nr. 1.

Tamošauskienė J., Aleknavičienė B., Jakubavičiūtė D. Onkologinių ligų profilaktika. Metodinė-informacinė medžiaga, skirta visuomenės sveikatos specialistui. Vilnius, 2013.

Ataskaitą parengė:

Klaipėdos miesto visuomenės sveikatos biuras

**NERINGOS SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS STEBĖSENOS 2018 METŲ
PRIEDAS**

Rodiklis	Atvejų sk. savivaldybėje	Savivaldybės rodiklis	Lietuvos rodiklis	Minimali reikšmė	Maksimali reikšmė	Santykis: savivaldybė/Lietuva
1	2	3	4	5	6	7
Strateginis tikslas – pasiekti, kad 2025 metais šalies gyventojai būtų sveikesni ir gyventų ilgiau, pagerėtų gyventojų sveikata ir sumažėtų sveikatos netolygumai						
Vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė (metais)		80,4	75,9	69,9	78,6	1,02
Išvengiamas mirtingumas (proc.)	5	25,0	30,5	24,6	41,0	0,96
1 TIKSLAS. Sukurti saugesnę socialinę aplinką, mažinti sveikatos netolygumus ir socialinę atskirtį						
1.1 uždavinys. Sumažinti skurdo lygį ir nedarbą						
Mirtingumas dėl savižudybių (X60-X84) 100 000 gyv.	0	0	24,4	0,0	60,6	0,00
Standartizuotas mirtingumo dėl savižudybių rodiklis (X60-X84) 100 000 gyv.	0	0	23,8	0,0	75,7	0,00
Bandyimų žudyti skaičius (X60-X64, X66-X84) 100 000 gyv.	2	59,9	42,1	19,2	81,1	0,99
Mokyklinio amžiaus vaikų, nesimokančių mokyklose, skaičius 1 000 gyv.	37	160,5	69,1	35,2	220,2	1,90
Socialinės rizikos šeimų skaičius 1 000 gyv.	1	0,3	3,3	0,3	8,7	0,10
Ilgalaikio nedarbo lygis (proc.) 2018 m.	36	1,6	2,2	0,3	8,2	0,79
Gyventojų skaičiaus pokytis 1 000 gyv. 2018 m.	231	5,7	-5,3	-23,7	8,4	0,06
1.2 uždavinys. Sumažinti socialinę ekonominę gyventojų diferenciaciją šalies ir bendruomenių lygiu						
Mirtingumas dėl išorinių priežasčių (V01-Y98) 100 000 gyv.	1	29,9	93,4	29,9	203,1	0,32
Standartizuotas mirtingumo dėl išorinių priežasčių rodiklis (V01-Y98) 100 000 gyv.	1	48,5	91,0	46,2	192,4	0,45
Mokinių, gaunančių nemokamą maitinimą mokyklose, skaičius 1 000 gyv.	17	54,7	148,9	57,4	339,9	0,39
Socialinės pašalpos gavėjų skaičius 1 000 gyv.	10	3,0	25,4	3,2	91,0	0,13
Užregistruoti nauji TB atvejai (A15-A19) 100 000 gyv.	0	0,0	32,9	0,0	88,4	0,00
Sergamumas (nauji atvejai ir recidyvai) tuberkulioze (A15-A19) 100 000 gyv.	0	0,0	37,9	0,0	88,4	0,00
2 TIKSLAS. Sukurti sveikatai palankią fizinę darbo ir gyvenamąją aplinką						
2.1 uždavinys. Kurti saugias darbo ir sveikas buitines sąlygas, didinti prekių ir paslaugų vartotojų saugumą						
Asmenų, žuvusių ar sunkiai sužalotų dėl nelaimingų atsitikimų darbe, skaičius 10 000 darbingo amžiaus gyv.	0	0,0	0,9	0,0	3,9	0,00
Susižalojimai dėl nukritimų (W00-W19) 65+ m. amžiaus grupėje 10 000 gyv.	14	308,0	150,7	104,9	212,0	1,32
Darbingo amžiaus asmenys, pirmą kartą pripažintų neįgaliais 10 000 gyv.	9	45,3	67,1	45,3	125,9	0,68
Sergamumas žarnyno infekcinėmis ligomis (A00-A08) 10 000 gyv.	0	0,0	74,9	0,0	140,9	0,00
2.2 uždavinys Kurti palankias sąlygas saugiai leisti laisvalaikį						
Mirtingumas dėl atsitiktinio paskendimo (W65-W74) 100 000 gyv.	0	0,0	5,5	0,0	29,9	0,00
Standartizuotas mirtingumo dėl atsitiktinio paskendimo rodiklis (W65-W74) 100 000 gyv.	0	0,0	5,5	0,0	19,6	0,00
Mirtingumas dėl nukritimų (W00-W19) 100 000 gyv.	0	0,0	16,1	0,0	38,1	0,00

Standartizuotas mirtingumas dėl nukritimo (W00-W19) 100 000 gyv.	0	0,0	15,3	0,0	32,6	0,00
2.3 uždavinys. Mažinti avaringumą ir traumų kelių eismo įvykiuose skaičių						
Mirtingumas dėl transporto įvykių (V00-V99) 100 000 gyv.	0	0,0	8,0	0,0	25,4	0,00
Standartizuotas mirtingumas dėl transporto įvykių (V00-V99) 100 000 gyv.	0	0,0	7,9	0,0	26,3	0,00
Pėsčiųjų mirtingumas dėl transporto įvykių (V00-V09) 100 000 gyv.	0	0,0	3,0	0,0	19,2	0,00
Transporto įvykiuose patirtos traumos (V00-V99) 100 000 gyv.	0	0,0	58,9	29,3	136,3	0,00
2.4 uždavinys. Mažinti oro, vandens ir dirvožemio užterštumą, triukšmą						
Į atmosferą iš stacionarių taršos šaltinių išmestų teršalų kiekis, tenkantis 1 kvadratiniam kilometrui	-	633	1 010	63	34382	0,46
3 TIKSLAS. Formuoti sveiką gyvenseną ir jos kultūrą						
3.1 uždavinys. Sumažinti alkoholinių gėrimų, tabako vartojimą, neteisėtą narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimą ir prieinamumą						
Mirtingumas dėl priežasčių, susijusių su narkotikų vartojimu 100 000 gyv.	0	0,0	3,0	0,0	13,0	0,00
Standartizuotas mirtingumas dėl priežasčių, susijusių su narkotikų vartojimu, 100 000 gyv.	0	0,0	3,1	0,0	24,8	0,00
Mirtingumas dėl priežasčių, susijusių su alkoholio vartojimu 100 000 gyv.	0	0,0	18,1	0,0	46,5	0,00
Standartizuotas mirtingumo dėl priežasčių, susijusių su alkoholio vartojimu 100 000 gyv.	0	0,0	17,7	0,0	45,1	0,00
Nusikalstamos veikos, susijusios su disponavimu narkotinėmis medžiagomis ir jų kontrabanda (nusikaltimai), 100 000 gyv.	1	29,9	85,8	3,9	442,1	0,35
Gyventojų skaičius, tenkantis vienai licencijai verstis mažmenine prekyba tabako gaminiais	17	196,4	189,9	49,8	415,9	0,83
Gyventojų skaičius, tenkantis vienai licencijai verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais	87	38,4	166,8	32,5	359,2	0,19
3.2 uždavinys. Skatinti sveikos mitybos įpročius						
Kūdikių, išimtinai žindyti iki 6 mėn. amžiaus, dalis (proc.)	9	75,0	36,7	11,7	73,5	2,00
4. TIKSLAS. Užtikrinti kokybišką ir efektyvią sveikatos priežiūrą, orientuotą į gyventojų poreikius						
4.1 uždavinys. Užtikrinti sveikatos sistemos tvarumą ir kokybę, plėtojant sveikatos technologijas, kurių efektyvumas pagrįstas mokslo įrodymais						
Išvengiamų hospitalizacijų skaičius 1 000 gyv.	52	15,6	32,5	20,0	64,9	0,62
Išvengiamų hospitalizacijų dėl diabeto ir jo komplikacijų skaičius 1 000 gyv.	14	5,0	6,9	4,1	10,0	0,68
4.2 uždavinys. Plėtoti sveikatos infrastruktūrą ir gerinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę, saugą, prieinamumą ir į pacientą orientuotą sveikatos priežiūrą						
Slaugytojų, tenkančių vienam gydytojui, skaičius	19	6,3	2,0	1,2	6,2	3,08
Šeimos medicinos paslaugas teikiančių gydytojų skaičius 10 000 gyv.	2	6,2	7,2	2,6	13,6	0,87
Apsilankymų pas gydytojus skaičius, tenkantis vienam gyventojui	21 151	6,3	9,1	6,5	11,3	0,71
Užregistruoti nauji daugeliui vaistų atsparios tuberkuliozės atvejai (A15-A19) 100 000 gyv.	0	0,0	3,1	0,0	13,9	0,00
Užregistruoti daugeliui vaistų atsparios tuberkuliozės atvejai (visos TB atvejų registracijos kategorijos) (A15-A19) 100 000 gyv.	0	0,0	6,1	0,0	17,2	0,00

Sergamumas ŽIV ir lytiškai plintančiomis ligomis (B20-B24) 10 000 gyv.	0	0,0	2,2	0,0	5,1	0,00
4.3 uždavinys. Pagerinti motinos ir vaiko sveikatą						
Kūdikių (vaikų iki 1 m. amžiaus) mirtingumas 1 000 gyvų gimusių kūdikių	1	24,4	3,4	0,0	16,5	2,29
2 metų amžiaus vaikų MMR1 (tymų, epideminio parotito, raudonukės vakcina, 1 dozė) skiepavimo apimtys, proc.	9	81,8	92,1	83,0	99,5	0,89
1 metų amžiaus vaikų DTP3 (difterijos, stabligės, kokliušo vakcina), poliomielito ir B tipo <i>Haemophilus influenzae</i> infekcijos skiepavimo apimtys (3 dozės), proc.	11	90,9	92,3	70,0	97,7	0,98
Tikslinės populiacijos (6-14 m.) dalis, dalyvavusi vaikų krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programoje, proc.	10	4,2	14,5	5,7	52,7	0,49
Vaikų, neturinčių ėduonies pažeistų, plombuotų ir išrautų dantų, dalis (proc.)	47	35,9	18,9	7,5	28,3	1,32
Paauglių (15–17 m.) gimdymų skaičius 1 000 gyv.	0	0,0	4,4	0,0	15,8	0,00
4.4 uždavinys. Stiprinti lėtinių neinfekcinių ligų prevenciją ir kontrolę						
Mirtingumo nuo kraujotakos sistemos ligų (I00-I99) rodiklis 100 000 gyv.	9	269,5	782,5	269,5	1349,5	0,34
Standartizuoto mirtingumo nuo kraujotakos sistemos ligų rodiklis (I00-I99) 100 000 gyv.	9	499,4	744,5	619,5	1059,0	0,53
Mirtingumo nuo piktybinių navikų rodiklis (C00-C97) 100 000 gyv.	3	89,8	286,6	89,8	436,6	0,31
Standartizuoto mirtingumo nuo piktybinių navikų rodiklis (C00-C97) 100 000 gyv.	3	160,9	274,7	219,6	347,1	0,80
Mirtingumo nuo cerebrovaskulinių ligų rodiklis (I60-I69) 100 000 gyv.	2	59,9	191,0	59,9	610,5	0,31
Standartizuoto mirtingumo nuo cerebrovaskulinių ligų rodiklis (I60-I69) 100 000 gyv.	2	112,4	181,8	83,8	485,7	0,55
Sergamumas II tipo cukriniu diabetu (E11) 10 000 gyv.	9	27,0	56,6	26,9	112,0	0,55
Tikslinės populiacijos dalis (proc.), dalyvavusi atrankinės mamografinės patikros dėl krūties vėžio finansavimo programoje 2017-2018 m.	160	31,7	50,2	13,8	71,7	0,61
Tikslinės populiacijos dalis (proc.), dalyvavusi gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių, apmokamų iš Privalomojo sveikatos draudimo biudžeto lėšų, finansavimo programoje 2016-2018 m.	296	34,9	52,7	28,9	72,0	0,72
Tikslinės populiacijos dalis (proc.), dalyvavusi storosios žarnos vėžio ankstyvosios diagnostikos finansavimo programoje 2017-2018 m.	489	46,5	53,1	28,6	66,0	0,87
Tikslinės populiacijos dalis (proc.), dalyvavusi asmenų, priskirtinų širdies ir kraujagyslių ligų didelės rizikos grupei, atrankos ir prevencijos priemonių finansavimo programoje 2018 m.	332	35,8	42,9	26,2	50,5	0,86